

Fiksun
koiranostajan
opas

Fiksun koiran- ostajan opas

Oletko päättänyt hankkia koiran? Tämän oppaan avulla löydät hyvinvoivan, juuri sinulle sopivan koiran ja tunnistat vastuullisen myyjän.

Kuva: Suvi Korpi

Vastuu koiran hoidosta kuuluu aina aikuiselle.

SEY on Suomen suurin eläinsuojelujärjestö ja eläinsuojelun asiantuntija. SEYn toiminta tähtää siihen, että eläimet voivat hyvin yhteiskunnassamme. SEY tuottaa maksuttomia tietopaketteja eläinten hyvinvoinnista ja hoidosta. *Fiksun koiranostajan opas* on osa SEYn ennaltaehkäisevää työtä koirien hyväksi.

Ulkoasu:

Purple Workshop Oy

Painopaikka:

SP-Paino Oy, Nurmijärvi

Julkaisija:

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto 2015

Julkaisun toteuttamisen ovat mahdollistaneet Lush Finland Oy, Specsavers Finland Oy ja Vuoden Poka 2014 Toni Wirtanen.
Kiitos.

LUSH FRESH
HANDMADE
COSMETICS

Specsavers

Onko sinusta ihmiseksi koiralle?

Koira on hienoa seuraa, ja kumppanuuttenne voi kestää jopa viisitoista vuotta. Onnistunut yhteiselämä vaatii ymmärrystä koiran tarpeista ja työtä koiran hyvinvoinnin eteen.

Vastuullinen koiranomistaja ottaa huomioon koiransa ja sen tarpeet kaikissa elämäntilanteissaan. Arvioi siis rehellisesti, onko sinusta huolehtimaan koirasta sen koko elämän ajan. Vastuuta koiran hoidosta ei pidä jättää lapselle. Päätös koiran hankinnasta ja vastuu koiran hoidosta on aina aikuisen.

Ennen kuin hankit koiran, mieti, onko sinulla:

Koiran pitää päästä päivittäin toteuttamaan liikkumisen ja leikkimisen tarvettaan.

AIKAA

- olla läsnä koiran elämässä?
- olla koiran kanssa, jotta se ei joudu olemaan paljon yksin?
- kouluttaa, sosiaalistaa ja keksiä koiralle sille sopivaa tekemistä?
- ulkoilla ja harrastaa koiran kanssa joka päivä?
- hankkia uusinta tietoa koiran käyttäytymistarpeista?

Onnellinen, sosiaalinen ja mukavakäyttöinen lemmikki saa viettää paljon aikaa seurassasi, eikä sen tarvitse olla kohtuuttoman paljon yksin. Jos koira joutuu olemaan yksin useita tunteja joka päivä, täytyy yhdessäoloaikana sille järjestää paljon sopivaa lajityypillistä tekemistä.

Ruotsin eläinsuojelulain mukaan koira on vietävä ulos tarpeilleen vähintään kuuden tunnin välein. SEY suosittelee samaa. Työpäivän mittainen yksinolo on monelle koiralle aivan liikaa.

RAHAA

- koiran hankintaan?
- koiran tunnistusmerkintään ja rekisteröintiin?
- päivittäisiin kuluihin, kuten ruokaan ja mahdolliseen lääkitykseen?
- virikkeisiin ja aktivointiin, kuten harrastuksiin?
- säännöllisiin ja yllättäviin eläinlääkärikuluihin?
- säännölliseen hammashoitoon?
- turkinhoitoon ja trimmaukseen?
- mahdollisiin vakuutuksiin?

Koiran hankintahinta on vain pieni osa koirasta aiheutuvista kuluista. Vastuulliselta kasvattajalta hankittu rotukoiran pentu maksaa noin 700 – 1 500 euroa. Eläinsuojeluyhdistykset ja löytöeläintalot veloittavat koirasta yleensä joitakin satoja euroja, joilla katetaan osa aiheutuneista kuluista.

Koira tarvitsee säännöllisesti rokotuksia ja loislääkityksiä sekä joitakin tarvikkeita. Lisäksi koirasta aiheutuu todennäköisesti myös muita eläinlääkärikuluja, kuten hammashoidon kuluja. Myös suurin osa koiraharrastuksista on maksullisia. Vuonna 2014 tehdyn selvityksen mukaan iso koira maksoi ensimmäisenä vuonna 3 000 euroa, ja sen jälkeen noin 1 000 euroa vuodessa ilman eläinlääkärikäyntejä.

TILAA

- Onko kotisi tarpeeksi suuri koiralle?
- Mahtuuko kotiisi koiralle oma paikka?
- Onko kotisi koiralle turvallinen?
- Pystyykö koira toteuttamaan luonasi lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan?
- Pääseekö kodistasi helposti ulkoilemaan koiran kanssa?
- Onko kotisi lähellä paikkaa, jossa juoksuuttaa koiraa vapaana?
- Onko asuinympäristösi koiramyönteinen?
- Onko koiralle tiedossa tarvittaessa tilapäinen hoitopaikka?

Koira tarvitsee paikan, johon se voi halutessaan vetäytyä. Koiraa ei kuitenkaan saa sulkea esimerkiksi näyttelyhäkkiin työpäivien ajaksi. Vapaana liikkuminen ja mukavat koirakaverit ovat kaikille koirille tärkeitä. Osa koiraroduista soveltuu asumaan pääsääntöisesti ulkona asianmukaisessa pitopaikassa, jossa niillä on lämmin koppi. Ulkokoiratkin tarvitsevat päivittäin seuraasi sekä tekemistä, liikuntaa ja virikkeitä.

Kuten ihmisillä, myös jokaisella koiralla on oma ainutlaatuinen persoonallisuutensa. Koiran perinnölliset ominaisuudet ja aikaisemmat kokemukset vaikuttavat vahvasti koiran luonteeseen ja terveyteen. Kun valitset koiraa, mieti minkä rotuinen tai tyyppinen koira sopii juuri sinun elämäsi.

Kuva: Suvi Korpi

Millainen koira?

Aiotko hankkia pentukoiran vai aikuisen uutta kotia etsivän koiran?

Haluatko rotukoiran vai sekarotuisen koiran?

Voisitko hankkia koiran löytöeläintalosta tai eläin-suojeluyhdistyksestä?

Tiedätkö erirotuisten koirien erilaisista ominaisuuksista?

Oletko tietoinen terveys- ja hyvinvointiongelmista, joita monilla koiraroduilla on?

Etsitkö rauhallista vai aktiivista koiraa?

Sopiiko sinulle parhaiten pieni, keskikokoinen vai iso koira?

Onko sinulla aikaa hoitaa koiran turkkia jopa useita tunteja viikossa, vai olisiko parempi valita koira, jolla on helppo-hoitoinen turkki?

Haluatko välttämättä pennun? Kodin tarjoaminen aikuiselle kodittomalle koiralle voi olla hyvä vaihtoehto.

KOIRANJALOSTUKSESTA

Lyhytkuonoiset koirat ovat hyvin suosittuja. Monilla lyhytkuonoisilla roduilla on jokapäiväistä elämää haittaavia hengitysvaikeuksia.

Useimmilla koiraroduilla on todettu rotukohtaisia perinnöllisiä sairauksia. Osa sairauksista on niin vakavia, että ne aiheuttavat koiralle jokapäiväistä haittaa ja kärsimystä, kuten kipua, hengitysvaikeuksia ja jatkuvaa kutinaa. Perehdy eri rotujen terveysongelmiin. Älä hanki koiraa rodusta, johon on kasautunut vakavia perinnöllisiä ongelmia.

Rotukoiria jalostettaessa vahvistetaan jotakin koiran ominaisuutta tai ulkoista piirrettä. Usein tämä tapahtuu risteyttämällä koiria, joilla on yksi tai useampia yhteisiä sukulaisia. Tämä tunnetaan myös sukusiitoksena. On tieteellisesti todistettu, että sukusiitos lisää perinnöllisten sairauksien ilmenemistä ja alentaa koiran vastustuskykyä ja elinvoimaisuutta. Siksi kannattaa aina ottaa selvää siitoskoirien sukulaisuussuhteista ja varmistaa, että lähisukulaisia ei ole risteytetty keskenään.

Jos päätät ostaa koiran rotukoirakasvattajalta, ota selvää, mitä kasvat-taja ja rotujärjestö tekevät perinnöllisten sairauksien ehkäisemiseksi. Perehdy rodun ja pentueen vanhempien terveyteen ja luonteen mahdollisiin heikkouksiin ottamalla yhteyttä rotuyhdistykseen ja tutustumalla Suomen Kennelliiton ylläpitämään KoiraNet-jalostustietojärjestelmään. On tärkeää tutustua jalostustietojärjestelmässä myös kasvattajan muiden koirien terveystilastoihin ja jalostusyhdistelmien sairauksiin.

Vakavia terveysongelmia koirille aiheuttavat muun muassa hyvin lyhyeksi jalostettu kuono ja muut liioitellut vartalon piirteet, kuten liian pieni tai iso pää, liian raskas eturuumis, epätavallisen lyhyet jalat, liiallinen ihon määrä ja kroonisesti atooppinen iho.

Monet periytyvät ja koiran koko eliniän vaikeuksia aiheuttavat sairau-det, esimerkiksi epilepsia ja kilpirauhassairaudet, eivät näy päällepäin, ja siksi rodun ja jalostukseen käytettyjen koirien terveystiedot on tärkeää tarkistaa.

Rotukoiranpennun hyvä puoli on koiran ominaisuuksien, erityisesti luonteen, hyvä ennustettavuus. Käytä aikaa eri rotujen eri ominaisuuksien tutkimiseen ja mieti tarkkaan, millainen koira sopisi juuri sinulle. Monet rodut ovat todella vaativia ja voivat ilman huolellista sosiaalista-mista ja opetusta osoittautua liian vaikeasti hallittaviksi.

Jos et välttämättä halua rotukoiraa, kannattaa koiraa kysellä eläinsuojeluyhdistyksistä tai löytöeläintaloista. Kodin tarjoaminen sinulle sopivalle kodittomalle koiralle on eläinsuojeluteko.

Mistä koiran voi hankkia?

- eläinsuojeluyhdistyksistä ja -järjestöistä
- löytöeläintaloista
- koirankasvattajilta
- Kodittomat.info-palvelusta
- Kodinvaihtajat.com-sivustolta

Sekä järjestöt että yksityishenkilöt tuovat koiria myös muista maista. Varmistathan, että koiran myyjä on hyvämaineinen ja että koiran rokotukset, loislääkitykset ja tunnistusmerkintä ovat kunnossa ja että mahdolliset maahantuontiedellytykset on hoidettu. Jos koira ei ole terve, on vaarana, että sen mukana leviää tauteja. Esimerkiksi parvovirus tappaa lukuisia koiria myös Suomessa ja raivotauti eli rabies on ihmisellekin hengenvaarallinen.

Kun aikuinen koira etsii uutta kotia, kannattaa perehtyä sen taustoihin ja selvittää, mikä on kodinvaihdon syy. Sopeutuminen uuteen kotiin ottaa aikansa, ja minkä tahansa koiran kohdalla on syytä varautua myös eroahdistukseen. Eroahdistus on tila, jossa koira stressaantuu voimakkaasti jäätyään yksin. Eroahdistus on hoidettavissa, mutta se vaatii omistajalta pitkäjänteistä työtä ja usein myös eläinlääkärin tai koirien käyttäytymisasiantuntijan apua.

Kokeneesta koiraihmisestä on suuri apu valitessasi itsellesi koiraa. Myös rodun tunteviin harrastajiin kannattaa olla yhteydessä ja kysyä näkemyksiä ja neuvoja.

Mistä tunnistaa hyvän koirankasvattajan?

- ✓ Suunnittelee pentueen ennalta ja näkee vaivaa löytääkseen jokaiselle pennulle hyvän kodin.
- ✓ Pitää hyvää huolta emosta, pennuista ja muista koiristaan.
- ✓ Kasvattaa terveitä, hyväluonteisia koiria terveistä vanhemmista, joilla ei esiinny perinnöllisiä sairauksia.
- ✓ Päästää ostajan kotiinsa katsomaan pentuja ja emoa.
- ✓ On valmis vastaamaan avoimesti kaikkiin kysymyksiin ja kertomaan pennun taustasta.
- ✓ Varmistaa, että pentu saa juuri sille sopivan perheen ja perhe juuri sille sopivan pennun.
- ✓ Tarjoaa pennunostajalle tukea ja neuvoja.
- ✓ Myöntää pennunostajalle takuun tai on valmis ottamaan pennun takaisin, jos ilmenee ylitsepääsemättömiä ongelmia.
- ✓ Välittää aidosti koirien hyvinvoinnista.
- ✓ On hyvämaineinen ja voi pyydettyessä mainita suosittelijoita.
- ✓ Toimii laillisesti.

Löytökoiralle uusi rakastava koti
kodittomat.info

Eläinsuojeluyhdistysten ja löytöeläintalojen kodittomat lemmikit etsivät uutta kotia.

<http://kodittomat.info>

Kotona!

Annathan koiralle aikaa sopeutua uuteen kotiinsa. Uudessa kodissa on paljon uusia hajuja ja ääniä, eikä koira välttämättä heti luota uusiin perheenjäseniinsä. Ole kärsivällinen ja vietä koiran kanssa paljon aikaa.

Aloita koiran sopeuttaminen ympäröivään yhteiskuntaan ja arjen rutiineihin heti kun koira on asettunut taloksi. Uusiin asioihin tutustumisen tulee tapahtua koiran ehdoilla. Koiraa tulee opettaa rohkaisten sietämään myös epämiellyttäviä tai pelottaviakin jokapäiväiseen elämään kuuluvia asioita.

Jos haluat ymmärtää koiraasi paremmin tai koirasi sopeutumisessa on ongelmia, hanki asiantuntevaa apua. Sitä saat muun muassa koirankouluttajalta, joka on suorittanut eläintenkouluttajan ammattitutkinnon. Hyvä eläintenkouluttaja vahvistaa ja palkitsee koiran toivottua käytöstä, eikä käytä rangaistuksia.

TURVASIRU.FI
TUO KADONNEEN KAVERIN TAKAISIN

**Parempaa turvaa
lemmikillesi!**

Pentutehtailu

Pentutehtaissa tuotetaan suuria määriä pentuja olosuhteissa, joissa koirien hyvinvointi laiminlyödään. Pentuja tehtaillaan mahdollisimman suuren taloudellisen voiton takia.

Pentutehtaissa on usein paljon koiria, mutta koirien huonoa kohtelua voi esiintyä myös pienimuotoisen koirankasvatuksen yhteydessä. Pentutehtailu ei rajoitu rekisteröimättömiin rotukoiriin, vaan pentuja tehtailevat myös rekisteröidyt koirankasvattajat. Erityisesti suosittujen rotujen risteytykset ovat kovan kysynnän vuoksi pentutehtailijoiden suosiossa. Pentutehtailu ei kuitenkaan rajoitu pelkästään rotukoiriin tai muotirotuuristeytyksiin, vaan myös monen tunteisiin vetoavan koirakohtalon taustalla on järjestelmällinen tehtailu. Koiraa ei tule koskaan hankkia säälistä.

Pentutehtaissa eläinten olot ovat yleensä ala-arvoiset. Koiria pidetään usein pienissä häkeissä, joista ne eivät pääse pois. Pentutehtaissa syntyneillä koirilla on tavallisesti terveys- ja käytösongelmia, jotka johtuvat huonoista olosuhteista ja huonosta ravinnosta sekä olemattomasta sosiaalistamisesta. Moni pentutehtailijalta ostettu koira on niin vakavasti sairas, että se joudutaan lopettamaan pian uuteen kotiin saapumisensa jälkeen. Vaikka koira jäisikin henkiin, sillä on usein loppuelämän kestäviä terveys- ja käytösongelmia, joiden hoitoon voi kulua tuhansia euroja uuden omistajan rahoja.

Pentutehtailijat ovat usein eläinsuojelijoita askeleen edellä. He osavat toimia ja selittää asiat siten, että koirien myynti näyttää viattomalta. Jos siis haistat palaneen käryä, jätä koira ostamatta.

Timin tarina

Lapsiperheeseen päätettiin hankkia koiranpentu. Netistä löytyi neljän sekarotuisen ”rakkauspennun” myyjä, ja kaupoista sovittiin pian. Myyjä lupasi tuoda pennun perheelle kotiin, kun sattui muutenkin liikkumaan seudulla. Kaikki paperit näyttivät olevan kunnossa. Pentu oli iloinen ja reipas, joten kaupat tehtiin. Pentu sai nimen Timi.

Pari päivää kului pennusta iloitessa, mutta yhtäkkiä Timi alkoi olla yhä väsyneempi ja haluttomampi. Se alkoi oksentaa ja ripuloida, sen kakasta löytyi matoja, eikä se enää syönyt ja juonut. Pentu kiidätettiin eläinlääkäriin.

Oli kuitenkin jo liian myöhäistä. Timillä todettiin parvovirus, eikä hoidosta enää ollut apua. Timi päätettiin lopettaa, jotta sen ei tarvitsisi enää kärsiä.

Timin huolehtivaista ja mukavaa myyjää ei löytynyt mistään. Myyjän prepaid-liittymä ei ollut enää käytössä, ja kauppakirjaan kirjoitettu kotiosoite vei huoltoaseman pihaan. Timin omistajat olivat murheen murtamia.

Timin hinta oli 400 euroa. Eläinlääkärille Timin hoidosta maksettiin 320 euroa. Timin elämä oli ainutkertainen ja korvaamaton.

Älä tue pentutehtailua. Kun olet oikeissa ostaa koiran, tutki myyjän taustat huolellisesti. Suhtaudu netti-ilmoitteluun kriittisesti. Jos myyjä ei päästä sinua katsomaan pentuja ja emoa, tai jos hän ehdottaa tapaamista muualle, etsi toinen myyjä. Jaa tietoa ja tue SEYn pentutehtailun vastaista työtä.

**! Jos epäilet pentutehtailua,
ole yhteydessä SEYn
eläinsuojeluneuvojaan tai
eläinsuojeluviranomaiseen.**

VARO PENTUTEHTAILIJAA!

Monenlaiset myyjät yrittävät ansaita rahaa koirien hyvinvoinnin kustannuksella. Ei ole olemassa yhtä selkeää piirrettä, josta pentutehtailijan varmasti tunnistaa. Hälytyskellojen pitäisi soida, jos seuraavista tunnusmerkeistä täytyy useampi kuin yksi.

Tyypillinen pentutehtailija:

- Myy koiria, joilla on paljon kysyntää.
- Myy lyhyellä toimitusajalla sen rotuisia koiria, joita yleensä joutuu odottamaan pitkään.
- Myy keskimääräistä halvemmalla.
- Myy koiria netissä.
- Käyttää puhelinliittymänä prepaid-liittymää.
- Ei kerro toiminnastaan ja koiristaan avoimesti.
- Ei ylläpidä nettisivuja kasvatustoiminnastaan.
- Ei ilmoita kotiosoitettaan.
- Ei päästä ostajaa katsomaan pentuja ja emoa.
- Kertoo pentueen olevan vahinkopentue.
- Myy koiria, joita ei ole rekisteröity Suomen Kennelliittoon.
- Ei kasvata pentuja Suomessa.
- Pyrkii vetoamaan ostajan säälintunteeseen.
- Tuo koiran mielellään ostajan kotiin tai sopii tapaamisen julkiselle paikalle.
- Pyrkii nopeisiin kauppoihin.

Rahaa ei kannata lähettää etukäteen, sillä liikkeellä on myyjiä, jotka myyvät olemattomia koiria ja joiden tarkoituksena on ainoastaan huijata rahaa.

Tee rikosilmoitus, jos tulet huijatuksi. Toimi, vaikka huijatuksi tuleminen hävettäisi, sillä aktiivisuutesi voi pelastaa monta koiraa.

Pienten koirien kysyntä kasvaa aina vain. Pienet ja suositut koirarodut ovat siksi pentutehtailijoiden suosiossa. Tämä selviää selailemalla eläimiä myyviä sivustoja netissä.

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten
liittoon kuuluu yli 40 eri puolilla
Suomea toimivaa jäsenyhdistystä. Suurin
osa jäsenyhdistyksistä hoitaa ja etsii koteja
kodittomille eläimille. Jos haluat tarjota
kodittomalle eläimelle kodin, ole suoraan
yhteydessä jäsenyhdistyksiimme.

www.sey.fi

LIITY ELÄINSUOJELUKUMMIKSI!

Kummina lahjoitat kerran
kuukaudessa haluamasi summan SEYn
eläinsuojelutyöhön.

Liity kummiksi! Lue lisää sivulta
www.sey.fi/kummi tai lähetä viesti
KUMMI ja yhteystietosi numeroon
040 830 1709

Kiitos tuestasi –eläinten puolesta!

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Kuva: Suvi Elo

SEYllä on valtakunnallinen rahankeräyslupa, jonka tiedot löytyvät sivuiltamme
<http://www.sey.fi/tue-toimintaa/kerayslupa-ja-tilinumerot>